

R

eforma obrazovanja u Islamskoj zajednici – tema je o kojoj je Redakcija *Muallima* prije tri godine organizirala relativno dobro pripremljeno i ozbiljno dvodnevno savjetovanje u kojem su sudjelovali predstavnici Rijaseta Islamske zajednice, Vjersko-prosvjetne službe, Fakulteta islamskih nauka, islamskih pedagoških akademija, medresa, muftijstava i imama, odnosno vjeroučitelja. Na kraju ovog savjetovanja prihvaćeni su neki zaključci koji su Rijasetu Islamske zajednice upućeni kao preporuke za poduzimanje nekih važnih koraka u nastojanju da se uđe u reformske procese obrazovnog sistema Islamske zajednice. *Muallim* je štampao i posebno izdanje, odnosno separat u kojem su u gotovo cijelovitom obliku objavljeni materijali s ovog savjetovanja: uvodna saopćenja, prilozi, plenarne diskusije, razgovori koji su vođeni za radnim stolovima i zaključci. S tim savjetovanjem i njegovim zaključcima i preporukama završilo je, manje-više, gluho. Spomenuto savjetovanje nije uspjelo uspostaviti širu komunikaciju, odnosno raspravu oko pitanja koja je tretiralo. Rijaset je, sudeći po onome što (ni)je uslijedilo od tada do danas, praktično *ad-actirao* sadržaj ovog savjetovanja. Da se ipak stvari kreću, u nekom pravcu i nekom brzinom, potvrđuje činjenica da je Rijaset odnosno Vjersko-prosvjetna služba Rijaseta i prošle, 2003. godine organizirala, doduše, nabrzinu i sa više improvizacije još jedno savjetovanje od 1. do 3. jula 2003. godine u Sarajevu. Hoće li ovo, nešto službenije savjetovanje urođiti nekim plodom – neka još uvijek ostane da se vidi. Sa spomenutog savjetovanja *Muallim* u tom broju, u rubrici *PUTOKAZI* objavljuje izlaganje dr. Edine Vejo u kojem autorica razmatra osnovne odrednice izazova i mogućnosti što ih pred nastavu islamske vjeronauke postavlja reformski kurs bosanskohercegovačkog školstva. Pluralno, multikulturalno društvo utemeljeno na principu jednakog dostojanstva svih kultura zahtijeva odgojno-obrazovni sistem koji prihvata različitosti obuhvaćene neupitnim zajedničkim minimumom moralnoetičkih vrijednosti. Islamska vjeronauka u takvom odgojno-obrazovnom sistemu svoju funkciju može i treba nalaziti u prostoru pitanja smisla, vrijednosti, dobra, univerzalnog, socijalnog, kulturno-tradicionalnog. Na obrazovno-metodičkom planu vjerodostojna integracija islamske vjeronauke u novi, reformirani bosanskohercegovački obrazovni sistem, prema autorici, zahtijeva redefiniranje nastavnog plana i programa vjeronauke, udžbenika, radnih materijala, metodičkih priručnika, doradu sistema visokoškolske edukacije kadra kao i cjelovit sistem stručnog usavršavanja nastavnika vjeronauke s potpuno novim teorijsko-praktičnim konceptom. Kada se imaju u vidu ova i mnoga druga složena i delikatna pitanja vezana za vjersko-obrazovnu misiju

Islamske zajednice, za islamsku vjeronauku u škola-ma i mektebima, za reformske i tranzicijske procese u bosanskohercegovačkom društvu pa u tom kontekstu i u školstvu i kada se ima u vidu obrazovna struktura naših vjeroučitelja čini se da smo u nezavidnoj poziciji. Tim prije što se s takvom pozicijom ne suočavamo kritički i odvažno.

U rubrici *SAGLEDAVANJA* u ovom broju *Muallim* objavljuje rad dr. Zilhada Ključanina pod naslovom "Panislamizam" Šemsudina Sarajlića, o pobožnoj poeziji ovog bošnjačkog književnika iz prve polovine 20. stoljeća. Zatim slijedi drugi nastavak teksta Anne-marie Schimmel *Geografija pjesnika* u prijevodu dr. Enesa Karića. *Duhovni profil imama u suvremenom društvu* predstavlja zapravo nešto prilagođeni naslov studije dr. Esada Čimića o intelektučanoj i funkcionalnoj ulozi imama u suvremenom društvu. Iako u nekim svojim dionicama više ima u vidu ipak specifične dimenzije svećeničkog djelovanja ova Čimićeva studija sadrži i cijeli niz uvida, razmatranja i pogleda koji mogu biti poticajni za promišljanje intelektualnog i društvenog djelovanja imama u složenim uvjetima modernog društva. Na kraju, u rubrici *SAGLEDAVANJA* *Muallim* donosi mišljenje muslimanskog pravnika Abdulhaka Hamiša o nekim važnim šerijatsko-pravnim, odnosno etičkim aspektima abortusa, a u prijevodu Ferida Dautovića.

U rubrici *ISLAMSKE TEME* u ovom broju objavljujemo rad iz područja ahlaka, autora Abdulaha Imširovića, pod naslovom *Islamski odnos prema hrani i piću*.

U rubrici *MUALLIM* objavljujemo dva istraživanja. Nedžad Garbus u radu pod naslovom *Iskustvo sa školskom vjeronaukom u BiH* istražuje kako se učenicima u pluralnoj sredini u vlastitim udžbenicima prikazuju 'drugi'. U drugom radu grupe autora, dr. Ifeta Ličanin, dr. Amira Redžić i dr. Abdulah Kučukalić istražuju faktore zloupotrebe alkohola kod mladih na uzroku 200 adolscenata u tuzlanskom i 200 u sarajevskom kantonu.

U rubrici *HISTORIJA OBRAZOVANJA* *Muallim* u ovom broju objavljuje rad Almira Fatića o *Biblioteci Mesud ef. Smailbegovića*, ove značajne vjersko-prosvjetne i kulturne ličnosti s karaja 19. stoljeća na području Tešnja.

U rubrici *MUALLIMOVA PROZA* iz romana u rukopisu *Peti za stolom* donosimo *Tri pripovijesti s epilogom* Isnama Taljića, a u rubrici *MUALLIMOVA POEZIJA* pjesme iz nove knjige pjesama *Kuća na dve vode* Huseina Haskovića.

Muallim i u ovom broju donosi u rubrici *PREGLED*, na 26 stranica, donosi prikaze petnaest različitih publikacija iz različitih naučnih područja.

Dževad HODŽIĆ